

Pääluokka 31

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto ja toimialan yhteiset menot

01. Liikenne- ja viestintäministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 20 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää myös alueelliseen yhteistyöhön.

Selvitysosa: Vähennys on siirtoa momentille 24.01.01 Suomen pysyvässä edustustossa EU:ssa toimivan hybridiuhka- ja kybererityisasiantuntijan palkkaus- ja muihin menoihin 1.8.2020 lukien.

Perustelujen muutos johtuu lähialueyhteistyön päättymisestä ja toiminnan suuntaamisesta alueelliseen yhteistyöhön, jossa painottuu monenkeskinen yhteistyö Barentsin ja Pohjoisen ulottuvuuden alueilla.

2020 IV lisätalousarvio	-20 000
2020 talousarvio	16 487 000
2019 tilinpäätös	14 724 000
2018 tilinpäätös	14 361 000

02. Liikenne- ja viestintäviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 2 090 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 120 000 euroa lain sähköisen viestinnän palveluista (917/2014) 11 §:n 3 momentin ja 286 §:n 1 momentin nojalla annetun valtioneuvoston asetuksen 26 GHz taajuusalueen huutokaupan järjestämisen menoina, jotka koostuvat huutokaupan edellyttämän järjestelmän hankintakustannuksista ja huutokaupan järjestämiseen liittyvistä henkilöstö- ja muista kuluista. Kustannusten kattamiseksi Liikenne- ja viestintävirasto perii huutokauppaan osallistuvilta osallistumismaksun, josta arvioidaan kertyvän tuloja yhteensä 120 000 euroa. Tulot on otettu huomioon momentilla 11.19.04. Lisäksi määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 3 400 000 euron Eurocontrol:n jäsenmaksu, jonka valtio maksaa koronaviruksesta aiheutuneen lennonvarmistustoiminnan taloustilanteen vaikeutumisen vuoksi vuodelta 2020. Toimenpide tukee Air Navigation Services Finland Oy:n (ANS Finland) lennonvarmistustoiminnan selviytymistä koronaviruksesta aiheutuneesta vaikeutuneesta taloustilanteesta.

Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon vähennyksenä 1 430 000 euroa siirtona momentille 31.01.03 perustuen tarkentuneisiin jakosuhteisiin koskien vuoden 2019 alussa toteutettua hallinnonalan virastouudistusta.

2020 IV lisätalousarvio	2 090 000
2020 II lisätalousarvio	300 000
2020 talousarvio	77 569 000
2019 tilinpäätös	79 224 000
2018 tilinpäätös	60 335 000

03. Väyläviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 430 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on siirtoa momentilta 31.01.02 ja perustuu tarkentuneisiin jakosuhteisiin koskien vuoden 2019 alussa toteutettua hallinnonalan virastouudistusta.

2020 IV lisätalousarvio	1 430 000
2020 talousarvio	48 534 000
2019 tilinpäätös	48 005 000
2018 tilinpäätös	73 549 000

04. Ilmatieteen laitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 225 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös yhteisprofessoreista aiheutuvien menojen ja rahoitusosuuksien maksamiseen ja Suomen Akatemian rahoittamista yhteisrahoitteisista hankkeista aiheutuvien siirtomenojen maksamiseen.

Selvitysosa: Lisämääräraha on tarkoitus käyttää Mikkelin ja Seinäjoen lentoasemien lentosäähavaintojärjestelmien siirtämiseen Ilmatieteen laitoksen omistukseen sekä kyseisten järjestelmien uusimiseen siten, että ne täyttävät uuden EU/2017/373 asetuksen vaatimukset.

Momentin perustelujen täydennys mahdollistaa määrärahan käytön myös tiettyjen siirtomenojen maksamiseen.

2020 IV lisätalousarvio	225 000
2020 talousarvio	45 384 000
2019 tilinpäätös	43 368 000
2018 tilinpäätös	46 159 000

10. Liikenne- ja viestintäverkot

20. Perusväylänpito (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 56 250 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että liikenteenohjausyhtiöltä hankittavaan palvelusopimukseen perustuvaan palvelumaksuun saa käyttää enintään 142 550 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että MAL-sopimusten perusteella käytettävän perusväylänpidon määrärahan edellytyksenä on, että Helsingin, Turun, Tampereen ja Oulun seudun kunnat sitoutuvat MAL-sopimuksen 2020—2031 tavoitteisiin, toimenpiteisiin ja niiden rahoitukseen, siten kuin ne on vahvistettu neuvottelutuloksessa.

Valtuus

Momentin perusteluja täydennetään siten, että Väylävirasto oikeutetaan tekemään jäänmurtopalvelua koskeva sopimus, josta saa aiheutua valtiolle menoja enintään 135 000 000 euroa.

Lisäksi peruutetaan Liikennevirastolle vuoden 2013 ensimmäisessä lisätalousarviossa myönnetty 5 300 000 euron valtuus tehdä sopimuksia uuden tieyhteyden suunnittelusta ja rakentamisesta kantatieltä 78 Suhangon kaivosalueelle Ranualla.

Selvitysosa: Lisäyksestä 2 748 000 euroa aiheutuu Väyläviraston loppuun toteuttamien hankkeiden vuoden 2020 poistojen ja pääomakulujen maksamisesta liikenteenohjausyhtiölle. Liikenteenohjausyhtiö lunastaa Väyläviras-

tolta käypään hintaan valmistuvat liikenteenohjaus- ja hallintatoimintaan liittyvät hankkeet, joita vastaava tuloutus on momentilla 12.31.10. Omaisuuden arvo on yhteensä n. 88,8 milj. euroa.

Lisäyksestä 202 000 euroa on siirtoa momentilta 32.01.02 ja johtuu seitsemän henkilötyövuoden siirrosta Kaakkois-Suomen ELY-keskuksesta tieliikenteenohjaus ja -hallintapalvelun tarjoajan Intelligent Traffic Management Finland Oy:n palvelukseen. Väylävirasto ostaa osana viraston ja Traffic Management Finland -konsernin välistä sopimusta tieliikenteenohjauksen ja -hallinnan telematiikkatehtäviin kuuluvaa palvelua.

Liikenteenohjausyhtiöltä hankittavaan palvelusopimukseen käytettävää enimmäiserää on korjattu edellä mainituilla lisäyksillä.

Lisäyksestä 10 900 000 euroa aiheutuu radanpidon materiaalivaraston ostamisesta. Radanpidon kriittisten materiaalien varastosta ja sen hallinnasta on viime vuoteen asti vastannut valtion omistama VR Track Oy. Varaston ylläpitämisellä on varmistettu kriittisten materiaalien jatkuva saatavuus radanpidon tarpeisiin. VR Track Oy myytiin vuonna 2019 norjalaiselle NRC Oy:lle, minkä vuoksi myös radanpidon materiaalivarasto siirtyi ulkomaiseen omistukseen. Radanpidon riittävän omavaraisuuden ja varautumisen vuoksi on tarkoituksenmukaista, että Väylävirasto ostaa kriittisten materiaalien varaston omaan hallintaansa.

Lisäksi lisäyksestä 30 000 000 euroa käytetään päällystystöihin ja muihin teiden korjauksiin osana koronakriisistä johtuvia elvytystoimenpiteitä ja 12 600 000 euroa muihin elvytystoimenpiteisiin.

Lisäksi 200 000 euroa on siirtoa momentille 31.10.77 Kaarinan kiertotie Paraistenväylällä -suunnitteluhankkeeseen.

Väyläviraston ja Arctia Icebreaking Oy:n välisellä jäänmurtopalvelua koskevalla toisen optiokauden 135 000 000 euron sopimuksella turvataan talvimerenkulun edellytykset. Sopimuskausi on 1.11.2020—31.5.2025. Sopimus sisältää jäänmurtopalvelun hankkimisen viiden perinteisen jäänmurtajan osalta. Sopimukseen sisältyvät jäänmurtajat ovat Sisu, Urho, Otso, Kontio ja Voima. Sopimus ei aiheuta määrärahatarvetta, koska jäänmurtoon tarvittavat määrärahat sisältyvät jo perusväylänpidon määrärahaan.

Väylävirastolta peruutetaan vuoden 2013 ensimmäisessä lisätalousarviossa myönnetty valtuus tehdä sopimuksia uuden tieyhteyden suunnittelusta ja rakentamisesta kantatieltä 78 Suhangon kaivosalueelle Ranualla. Kaivostoimintaa ei ole aloitettu eikä tieyhteyttä rakennettu. Hankkeelle ei ole osoitettu talousarviossa erillistä määrärahaa, minkä vuoksi valtuuden perumisella ei ole määräraha vaikutuksia.

2020 IV lisätalousarvio	56 250 000
2020 talousarvio	1 422 470 000
2019 tilinpäätös	1 105 741 000
2018 tilinpäätös	1 468 490 000

30. Avustukset liikenne- ja viestintäverkkoihin (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 4 480 000 euroa.

Lisäksi momentin käyttösuunnitelma muutetaan seuraavaksi:

Käyttösuunnitelma (euroa)

Länsimetron rakentaminen Matinkylästä Kivenlahteen	90 000 000
Mellunmäki—Tikkurila—Aviapolis—lentoasema pikaraitiotie	300 000
Raide-Jokeri pikaraitiotien rakentaminen	30 000 000
Tampereen raitiotien rakentamisen 1. vaihe	21 820 000

Tampereen raitiotien rakentamisen 2. vaihe	600 000
Seudullinen yleissuunnittelu (Tampere)	460 000
Yhteensä	143 180 000

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että Väylävirasto saa sitoutua Tampereen raitiotien (1. ja 2. vaihe) suunnittelun ja rakentamisen avustamiseen sekä seuturaitiotien laajentamisen seudullisen yleissuunnittelun avustamiseen saa siten, että avustuserien yhteismäärä saa olla enintään 84 957 000 euroa. Valtuuden määrä on kuitenkin enintään 30 prosenttia raitiotien suunnittelun ja rakentamisen kustannuksista sekä seudullisen yleissuunnittelun kustannuksista. Valtionavustuksen myöntöpäätöksen edellytyksenä on, että Tampereen seudun kunnat sitoutuvat MAL-sopimuksen 2020—2031 tavoitteisiin, toimenpiteisiin ja rahoitukseen siten kuin ne on vahvistettu neuvottelutuloksessa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että Väylävirasto saa sitoutua Mellunmäki—Tikkurila—Aviapolis—lentoasema pikaraitiotien suunnitteluun siten, että avustuserien yhteismäärä saa olla enintään 6 100 000 euroa. Valtuuden määrä on kuitenkin enintään 30 prosenttia suunnittelukustannuksista. Valtionavustuksen myöntöpäätöksen edellytyksenä on, että Helsingin seudun kunnat sitoutuvat MAL-sopimuksen 2020—2031 tavoitteisiin, toimenpiteisiin ja rahoitukseen, siten kuin ne on vahvistettu neuvottelutuloksessa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 4 180 000 euroa aiheutuu Tampereen raitiotien Hatanpään haaran ja raitiotien laajennuksen suunnittelusta sekä Hatanpään haaran ja raitiotien 2. vaiheen rakentamisesta ja 300 000 euroa aiheutuu Pikaraitiotie Mellunmäki—Tikkurila—Aviapolis—lentoasema suunnittelusta.

Aiemmin päätetyn hankkeen perusteluna esitetään seuraavaa:

Tampereen raitiotie

Tampereen raitiotiehankkeen 1. ja 2. vaiheiden toteuttamiseen aiemmin myönnettyä 71 milj. euron valtuutta tarkistetaan 13,957 milj. eurolla 84,957 milj. euroon. Toisen vaiheen kustannukset ovat muuttuneet edellisestä MAL-sopimuksesta, jonka vuoksi valtuutta tulee korottaa. Lisäksi Tampereen kaupunki päätti vuonna 2019 sisällyttää 1. vaiheeseen myös Hatanpään haaran, mikä ei alun perin sisällynyt 1. vaiheeseen ja vuonna 2017 myönnettyyn valtuuteen. Uuteen MAL-sopimukseen sisältyy myös valtionavustus Tampereen seuturaitiotien laajentamisen seudullisen yleissuunnitelman kokonaiskustannuksiin. Valtion avustus on enintään 30 prosenttia hankkeen rakentamiskustannuksista, kuitenkin enintään 84,957 milj. euroa. Kustannusten loppuosasta vastaa Tampereen kaupunki. Kunnat luovat hankkeella edellytyksiä kestäväälle liikkumiselle.

Uuden hankkeen perusteluna esitetään seuraavaa:

Mellunmäki—Tikkurila—Aviapolis—lentoasema pikaraitiotien suunnittelu

Vantaan pikaraitiotie on raitiotieyhteys, joka yhdistää Hakunilan ja Länsimäen seudun raideverkkoon ja luo suoran yhteyden Tikkurilaan, Aviapolikseen ja lentoasemalle. Raitiotiestä on valmistunut yleissuunnitelma v. 2019. Sen valmistuttua Vantaan kaupunginvaltuusto päätti käynnistää raitiotien yksityiskohtaisen suunnittelun yleissuunnitelman pohjalta. Jatkosuunnittelussa tehdään katusuunnittelua sekä operointi-, varikko-, sähkötekniikka-, tunnelisuunnittelua jne. ja myös ratikkahankkeeseen liittyvää kaupunkisuunnittelua kuten kaavarunkoja ja lukuisia asemakaavoja, mm. koko ratikan mittainen tekninen asemakaava. Koko raitiotien reitille laaditaan katusuunnitelmat ja sen jälkeen rakentamissuunnitelmat. Kunnat luovat hankkeella edellytyksiä kestäväälle liikkumiselle.

2020 IV lisätalousarvio	4 480 000
2020 talousarvio	138 700 000
2019 tilinpäätös	30 480 000
2018 tilinpäätös	47 600 000

31. Eräät avustukset (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 18 000 000 euroa.

Lisäksi momentin käyttösuunnitelma muutetaan seuraavaksi:

Käyttösuunnitelma (euroa)

Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen ja kuntien joukkoliikennehankkeet	32 900 000
Finavian lentoasemaverkoston ulkopuoliset lentoasemat ja lentopaikat	2 900 000
Yksityistieavustukset ja tiekuntien neuvonnasta aiheutuvat kulutusmenot	20 000 000
Yhteensä	55 800 000

Selvitysosa: Lisäys on tarkoitettu valtionavustusten maksamiseen kävelyä ja pyöräilyä edistäviin hankkeisiin.

2020 IV lisätalousarvio	18 000 000
2020 talousarvio	37 800 000
2019 tilinpäätös	4 500 000
2018 tilinpäätös	7 990 000

77. Väyläverkon kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 39 736 000 euroa.

Valtuus

Momentin perusteluja täydennetään siten, että Väylävirasto oikeutetaan tekemään sopimuksia alla olevassa taulukossa yksilöityihin hankkeisiin siten, että niistä aiheutuu valtiolle menoja enintään taulukossa mainittu määrä:

Uudet väylähankkeet

	Sitoumuksista valtiolle aiheutuvien menojen enimmäismäärä (euroa)
1) Kemin biotuotetehtaan raideyhteydet, Kemin kohta	10 500 000
2) Kontiomäki—Pesiökylä -radan parantaminen	81 000 000
3) Oulu—Kontiomäki -rataosan välityskyvyn parantaminen, 1. vaihe	23 000 000
4) Espoon kaupunkirata	137 500 000
5) Helsinki—Riihimäki kapasiteetin lisääminen, 2. vaihe	273 000 000
6) Helsinki—Pasila -yhteysvälin ratakapasiteetin lisäämiseen valmistautuminen	600 000
7) Pääradan suunnittelun edistäminen välillä Tampere—Oulu	5 000 000
8) Oritkarin kolmioraide (osa Oulun ratapihan muutosta)	15 600 000
9) E18 Kt 50 Kehä III parantaminen, 3. vaihe, Askiston kohta ja Vantaankoski Pakkala lisäkaistat	30 000 000
10) Vt 4 Oulu—Kemi liittymien parantaminen Simossa	20 000 000
11) Vt 4 parantaminen välillä Hartola—Oravakivensalmi	26 000 000
12) Vt 8 Turku—Pori parantaminen Eurajoen kohdalla	27 100 000
13) Vt 15 Paimenportin eritasoliittymän rakentaminen	15 000 000
14) Vt 19 Seinäjoki—Lapua, 1. vaihe	25 000 000
15) Vt 23 parantaminen välillä Varkaus—Viinijärvi	10 500 000
16) Vt 25 Lepin liittymän alikulku	3 000 000
17) Kt 68 parantaminen rakentamalla uusi Kolpin ylikulkusilta V-1879, Pedersöre	5 000 000

	Sitoumuksista valtiolle aiheutuvien menojen enimmäismäärä (euroa)
18) Kt 68 Edsevö eritasoliittymän parantaminen	8 200 000
19) Kuopion ratapihan parantaminen, 1. vaihe	30 000 000
20) Helsinki—Tampere -rataosan peruskorjauksen aloittaminen	8 000 000
21) Saimaan kanavan vedenpinnan nosto	5 000 000
22) Digirata -pilottihanke (ETCS-testirata ja -laboratorio)	11 000 000

Hankkeiden 1)—3) rakentamistöitä ei aloiteta ennen kuin Metsä Group on tehnyt päätöksen Kemiin suunnitellun uuden biotuotetehtaan rakentamisesta sekä siihen liittyvien liikenneinfrainvestointien toteuttamisesta.

Hankkeiden 4)—6) valtuuden ja määrärahan käytön edellytyksenä on, että Helsingin seudun kunnat sitoutuvat MAL-sopimuksen 2020—2031 tavoitteisiin, toimenpiteisiin ja niiden rahoitukseen, siten kuin ne on vahvistettu neuvottelutuloksessa.

Hankkeiden 7)—8) valtuuden ja määrärahan käytön edellytyksenä on, että Oulun seudun kunnat sitoutuvat MAL-sopimuksen 2020—2031 tavoitteisiin, toimenpiteisiin ja niiden rahoitukseen, siten kuin ne on vahvistettu neuvottelutuloksessa.

Hankkeisiin 4)—8) osoitetaan MAL-sopimusten mukaisesti määrärahaa Helsingin ja Oulun kaupunkiseutujen kehittämishankkeiden suunnitteluun ja toteutukseen. Määrärahalla toteutetaan tärkeitä liikennejärjestelmän kehittämishankkeita, joilla edistetään kaupunkiseutujen liikennejärjestelmän toimivuutta ja toimintavarmuutta sekä kestävyyttä ja turvallisuutta. Hankkeilla parannetaan sekä henkilö- että tavaraliikenteen edellytyksiä. Määrärahan käytön edellytyksenä on, että kunnat osallistuvat hankkeisiin MAL-sopimuksissa määritetyillä osuuksilla.

Selvitysosa: Lisäyksestä 2 536 000 euroa aiheutuu momentille 12.31.10 tuloutetusta TEN-T -tukihankkeen välimaksatuksesta, jota vastaava määräraha kohdennetaan hankesuunnitteluun. Lisäyksestä 37 000 000 euroa aiheutuu uusista hankkeista

Uusien hankkeiden perusteluina esitetään:

1) Kemin biotuotetehtaan raideyhteydet, Kemin kohta

Hankkeen tavoitteena on osaltaan mahdollistaa sujuva raakapuukuljetusketju rautateitse Kemiin suunnitellulle uudelle biotuotetehtaalte sekä parantaa raakapuukuljetusten kustannustehokkuutta. Hankkeessa Kemin ratapihan kaksi raideäidettä pidennetään ja sähköistetään. Lisäksi Kemin ratapihan pohjoispuolelle rakennetaan lisäraideosuus, joka kytkeytyy Metsä Groupin uuteen raideyhteyteen Sahansaareen. Hankkeen kustannusarvio on 10,5 milj. euroa (MAKU 130, 120=100). Hankkeen määrärahatarve vuonna 2020 on 1 000 000 euroa.

2) Kontiomäki—Pesiökylä -radan parantaminen

Hankkeen tavoitteena on tehostaa teollisuuden kuljetuslogistiikkaa. Hankkeessa rata perusparannetaan, rakennetaan uusi raakapuunkuormauspaikka Pesiökylään sekä parannetaan puunkuormauspaikan tieyhteyksiä. Lisäksi hankkeessa laajennetaan Kontiomäen raakapuunkuormauspaikan varastoalue ja tehdään mahdollisuuksien mukaan tasoristeysjärjestelyitä. Hankkeen kustannusarvio on 81 milj. euroa (MAKU 130, 2010=100). Hankkeen määrärahatarve vuonna 2020 on 1 000 000 euroa.

3) Oulu—Kontiomäki -rataosan välityskyvyn parantaminen, 1. vaihe

Hankkeen tavoitteena on liikenteen hallinnan ja häiriösietokyvyn parantaminen Oulu—Kontiomäki -välillä sekä teollisuuden kuljetuskustannusten alentaminen sekä transitokuljetusten kilpailukyvyn parantaminen. Hankkeessa rakennetaan uudet pitkien junien kohtauspaikat Liminpuroon, Kuusikkoniemeen ja Niskaan sekä pidennetään nykyistä liikennepaikkaa Utajärvellä. Liikennepaikkojen hyötypituus on 925 m. Hankkeen kustannusarvio on 23 milj. euroa (MAKU 130, 2010=100). Hankkeen määrärahatarve vuonna 2020 on 1 000 000 euroa.

4) Espoon kaupunkirata

Hankkeen tavoitteena on pääkaupunkiseudun joukkoliikennejärjestelmän ja kaukojunaliikenteen kehittäminen. Tavoitteet tukevat hyvin ratalain radanpitoa koskevia yleisiä vaatimuksia. Hankkeessa rakennetaan lisäraiteet Leppävaara—Kauklahti välille, uudistetaan nykyisten asemien varustelutaso, kehitetään liityntäpysäköintiä ja kevyen liikenteen yhteyksiä sekä rakennetaan tarvittavat tie- ja katuyhteydet.

5) Helsinki—Riihimäki kapasiteetin lisääminen, 2. vaihe

Hankkeen myötä rataosan kapasiteetti kasvaa, häiriönsietokyky ja toimintavarmuus paranevat ja tämän myötä junien liikennöinti nopeutuu. Lisäksi tavaraliikenteen toimintaedellytykset paranevat. Tavoitteet tukevat hyvin ratalain radanpitoa koskevia yleisiä vaatimuksia. Hankkeessa rakennetaan lisäraiteita ja tavaraliikenneraiteita sekä toteutetaan muutoksia liikennepaikoille, muutoksia siltoihin, meluntorjuntaan ja turva- ja sähköratalaitteisiin. Lisäksi hankkeessa toteutetaan Keravalle liityntäpysäköintiratkaisut Helsingin seudun MAL-sopimuskuntien kanssa.

Hankkeen kustannusarvio on 273 milj. euroa (MAKU 130, 2010=100). Hankkeen H/K-suhde on 0,4. Hankkeen määräraharve vuonna 2020 on 5 000 000 euroa.

6) Helsinki—Pasila -yhteysvälin ratakapasiteetin lisäämiseen valmistautuminen

Hankkeessa päivitetään Helsinkiin suuntautuvan junatarjonnan merkittävän kasvattamisen mahdollistava liikennöintimalli muun muassa Pisara+ -selvityksen (2019), Lähijunaliikennealueen varikkoselvityksen (2020) ja Digirata-selvityksen (2020) sekä muiden Pasila—Helsinki -välin rautatieinfrastruktuurin kehittämistä ja kapasiteetin kasvattamista koskevien selvitysten (esimerkiksi hankeyhtiöiden suunnittelu, Lentorata, itäisen suunnan raideyhteys) tulosten pohjalta ja kuvataan liikenteen kehittämisen sekä kansantalouden kannalta tehokkain ja parhaan kokonaishyödyn tuova malli. Hanke toteutetaan valtion ja kuntien yhteistyössä. Valtion kustannusosuus hankkeesta on 600 000 euroa. Hankkeen määräraharve vuonna 2020 on 200 000 euroa.

7) Pääradan suunnittelun edistäminen välillä Tampere—Oulu

Tampere—Oulu -välin kehittämisestä (pääradan suunnittelun edistäminen) tehdään koko välin välityskykytarkastelu, jossa vaiheistetaan kaksoisraide- ja lisäliikennepaikkatarpeiden suunnittelua ja toteuttamista sekä määritetään nopeudennosto- ja matka-aikatavoitteet. Tämän jälkeen tehdään jatkosuunnittelua selvityksen osoittamista, saavutettavuutta parhaiten tukevista toimenpiteistä. Suunnittelulla edistetään valtakunnallisesti merkittävän pääradan liikenteen toimivuutta ja turvallisuutta sekä mahdollistaan liikenteen lisäämisen rataosalla, joten suunnitelma toteutuessaan toteuttaa hyvin liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan keskeistä lainsäädäntöä sekä pääväyläasetusta. Hankkeen kustannusarvio on 5,0 milj. euroa (MAKU 130, 2010=100). Hankkeen määräraharve vuonna 2020 on 100 000 euroa.

8) Oritkarin kolmioraide (osa Oulun ratapihan muutosta)

Hankkeen tavoitteena on mahdollistaa sujuva ja turvallinen liikennöinti Oulun ratapihoilta satamaan, yhdistettyjen kuljetusten raiteille ja Nuottasaaren teollisuuslaitoksille. Lisäksi tavoitteena on vähentää nykyisen liikennöintimallin vaatimia junien vaihtotöitä sekä niistä aiheutuvaa haittaa. Samanaikaisesti hanke mahdollistaa alueen maankäytön ja muun liikenneverkon kehittämisen. Hankkeessa rakennetaan Oritkarin kolmioraide ja sen sisään VAK-vaunujen uudet seisontaraiteet, uusitaan Latokartanon huonokuntoinen ja alikulkukorkeudeltaan matala ylikulkusilta sekä kehitetään Limingantietä levittämällä tien poikkileikkausta siten, että se palvelee paremmin ajoneuvo-, jalankulku ja polkupyöräliikennettä (pyöräilyn laatuikäytävä). Limingantie muutetaan kaduksi Poikkimaantien rampin pohjoispuolella. Hankkeen kustannusarvio on 19,0 milj. euroa (MAKU 130, 2010=100), josta valtion osuus on 15,6 milj. euroa. Hankkeen H/K-suhde on 0,15. Hankkeen määräraharve vuonna 2020 on 1 600 000 euroa.

9) E18 Kt 50 Kehä III parantaminen, 3. vaihe, Askiston kohta ja Vantaankoski Pakkala lisäkaistat

Hankkeen tavoitteena on turvata pääkaupunkiseudun logistiikkakeskittymien ja E18-tien toimivuus tulevaisuudessa. Lisäksi Kehä III:n ja rinnakkaisväylien liikenteen turvallisuus ja sujuvuus paranevat sekä joukkoliikenteen toimintaedellytykset ja palvelutaso paranevat. Hankkeessa rakennetaan kolmannet kaistat Vantaankoski—Pakkala välille. Lisäksi hankkeessa korvataan Askiston paalulaatta uudella ja uusitaan huonokuntoisia siltoja. Hankkeessa myös korvataan Askiston nykyiset tasoliittymät eritasoliittymällä. Hankkeen kustannusarvio on 40 milj. euroa (MAKU 130,

2010=100), josta valtion osuus on 30 milj. euroa ja kunnan (Vantaa) osuus 10 milj. euroa. Hankkeen määrärahatarve vuonna 2020 on 3 000 000 euroa.

10) Valtatien 4 Oulu—Kemi liittymien parantaminen Simossa

Hankkeen tavoitteena on nostaa pääväyläverkkoon ja TEN-ydinverkkoon kuuluvan nelostien palvelutasoa välillä Oulu—Kemi lähemmäksi valtatielle asetettuja tavoitteita. Hankkeessa rakennetaan kaksi eritasoliittymää ja liittymäjärjestelyitä. Valtatie 4:n liittymien parantaminen parantaa erityisesti liikenneturvallisuutta sekä päätien liikenteen sujuvuutta. Karsikon ja Simon keskustan liittymillä on keskeinen merkitys alueen maankäytön liikenteelle ja Ranuan liittymä yhdistää raaka-ainekuljetusten kannalta keskeiset seututiet päätieverkkoon ja sitä kautta rannikon teollisuuslaitoksiin ja satamiin. Valtatien 4 liikennemäärä (2017) välillä Ii—Simon Maksniemi on 7400—8900 ajoneuvoa/vrk. Raskasta liikennettä on arkisin 1200—3850 ajoneuvoa/vrk. Hankkeen kustannusarvio on 20 milj. euroa (MAKU 130, 2010=100). Hankkeen määrärahatarve vuonna 2020 on 4 000 000 euroa.

11) Vt 4 parantaminen välillä Hartola—Oravakivensalmi

Hankkeen tavoitteena on parantaa liikenteen sujuvuutta ja turvallisuutta sekä vähentää pohjaveden pilaantumisriskiä ja meluhaittoja. Hankkeessa rakennetaan valtatie pääosin entiseen maastokäytävään tietä leventäen. Uudelle tielinjalle rakennetaan keskikaiteellinen ohituskaistapari Muikunlahden ja Kettuvuoren välille. Tielle rakennetaan lisäksi pohjavesisuojausta, meluesteitä, valaistusta ja mahdollisesti riista-aitaa sekä parannetaan valtatie liittymäjärjestelyitä. Hankkeen kustannusarvio on 26 milj. euroa (MAKU 130, 2010=100). Hankkeen määrärahatarve vuonna 2020 on 1 000 000 euroa.

12) Vt 8 Turku—Pori parantaminen Eurajoen kohdalla

Tavoitteena on liikenteen ja Eurajoen keskustan maankäytön kehittämisen yhteensovittaminen EU:n TEN-T kattavan verkon vaatimusten kanssa. Hankkeessa rakennetaan yksi perusverkon eritasoliittymä sekä noin 3,7 km uutta valtatie-linjausta sisältäen Rauman suunnan ohituskaistan. Hankkeen kustannusarvio on 31 milj. euroa (MAKU 130, 2010=100), josta valtion osuus on 27,1 milj. euroa ja kunnan (Eurajoki) osuus 3,9 milj. euroa. Hankkeen määrärahatarve vuonna 2020 on 700 000 euroa.

13) Vt 15 Paimenportin eritasoliittymän rakentaminen

Hankkeen tavoitteena on parantaa elinkeinoelämän ja satamien toimintaedellytyksiä. Lisäksi Kotkan sisäisen linja-autoliikenteen reitti turvataan ja kulkuyhteydet keskussairaalaan selkeytyvät. Hankkeessa rakennetaan valo-ohjatun Paimenportin tasoliittymän tilalle uusi eritasoliittymä ja erittäin huonossa kunnossa olevan radan ylikulkusilta korvataan uudella sillalla. Hankkeen kustannusarvio on 22,8 milj. euroa (MAKU 130, 2010=100), josta valtion osuus on 15 milj. euroa ja kunnan (Kotka) osuus 7,8 milj. euroa. Hankkeen määrärahatarve vuonna 2020 on 500 000 euroa.

14) Vt 19 Seinäjoki—Lapua, 1. vaihe

Hankkeessa rakennetaan Nurmossa ja Lapualla keskikaiteella erotettu ohituskaistapari sekä parannetaan eritaso- ja muita liittymäjärjestelyjä. Hankkeen myötä vilkkaan valtatie palvelutaso ja liittymien toimivuus paranevat. Lisäksi liikenneturvallisuus paranee. Etelä-Pohjanmaan valtavyylä, valtatie 19, palvelee pitkämatkaista liikennettä sekä Seinäjoen ja Lapuan kaupunkiseutujen maankäyttöä ja elinkeinoelämää. Maankäytön kehittämistoimet alueella tulevat merkittävästi lisäämään tien liikennemääriä tulevaisuudessa. Hankkeen kustannusarvio on 25 milj. euroa (MAKU 130, 2010=100). Hankkeen määrärahatarve vuonna 2020 on 2 000 000 euroa.

15) Vt 23 parantaminen välillä Varkaus—Viinijärvi

Kohteessa toteutetaan valtatiellä 23 tiesuunnitelman mukaisia toteuttamattomia kohteita. Tavoitteena on parantaa liikenneturvallisuutta ja elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä. Hankkeen kustannusarvio on 10,5 milj. euroa (MAKU 130, 2010=100). Hankkeen määrärahatarve vuonna 2020 on 6 500 000 euroa.

16) Vt 25 Lepin liittymän alikulku mt 111 liittymän kohdalla, Karjaa

Hankkeessa parannetaan liikennejärjestelyjä niin, etteivät valtatie 25 ja maantien 111 liittymä tai maantien 111 ja Lepinpellonkadun ja Uikkukujan liittymät ruuhkaudu, ja tiellä liikkujien turvallisuus paranee. Lisäksi varmistetaan liikenteellinen toimivuus alueelle kaavoitetun kaupallisen toiminnan laajentuessa. Hankkeen kustannusarvio on 5

milj. euroa (MAKU 130, 2010=100), josta valtion osuus on 3 milj. euroa ja kunnan (Raasepori) osuus 2 milj. euroa. Hankkeen määrärahatarve vuonna 2020 on 1 000 000 euroa.

17) Kt 68 parantaminen rakentamalla uusi Kolpin ylikulkusilta V-1879, Pedersöre

Huonokuntoinen kantatien 68 tiesilta uusitaan. Silta ylittää Helsinki-Oulu -pääradan. Uusi silta mahdollistaa raskaat tiekuljetukset, myös erikoiskuljetukset, sillan kautta. TEN-T ydinverkkokäytävän radan pullonkaula poistuu, kun nykyisestä sillasta johtuva pistemäinen nopeusrajoitus 140 km/h voidaan nostaa muuta rataa 200 km/h vastaavaksi. Uusi silta mahdollistaa myöhemmin myös pääradan lisäraiteen sekä ilmastoystävällisempien kuljetusten osuuden lisääntymisen. Hankkeen kustannusarvio on 5 milj. euroa (MAKU 130, 2010=100). Hankkeen määrärahatarve vuonna 2020 on 100 000 euroa.

18) Kt 68 Edsevö eritasoliittymän parantaminen

Hankkeen tavoitteena on parantaa teollisuuden saavutettavuutta sekä antaa mahdollisuuksia tien varren maankäytön kehittämiseksi. Hankkeessa parannetaan Vt 8 ja kt 68 Edsevön kohdan eritasoliittymää. Hankkeen kustannusarvio on 9,86 milj. euroa (MAKU 130, 2010=100), josta valtion osuus on 8,2 milj. euroa ja kunnan (Pedersöre) osuus 2 milj. euroa. Hankkeen määrärahatarve vuonna 2020 on 2 500 000 euroa

19) Kuopion ratapihan parantaminen, 1. vaihe

Hankkeen tavoitteena on mahdollistaa turvallinen liikenne sekä varmistaa liikennepaikan häiriötön käyttö ja parantaa sen käytettävyyttä. Lisäksi hanke tukee ERTMS/ETCS-järjestelmän käyttöönottoa. Hankkeessa korvataan nykyinen Kuopion turvalaitejärjestelmä. Lisäksi hankkeessa ratapihoja kehitetään tehokkaimmilla toimenpiteillä, joita voivat olla esimerkiksi raiteistomuutokset sekä henkilöliikenteen laiturien ja niille johtavien yhteyksien parantaminen. Hankkeen kustannusarvio on 30 milj. euroa (MAKU 130, 2010=100). Hankkeen määrärahatarve vuonna 2020 on 500 000 euroa.

20) Helsinki—Tampere -rataosan peruskorjauksen aloittaminen

Hanke on peruskorjaushanke, joka kohdistuu olemassa olevan rataverkon kunnostamiseen ja kunnostamisen suunnitteluun ja siten radan kunnosta johtuvien rajoitteiden poistamiseen ja ehkäisemiseen. Hankkeen tavoitteena on osaltaan varmistaa Helsinki—Tampere rataosan turvallista ja täsmällistä liikennöitävyyttä. Hankkeen kustannusarvio on 8 milj. euroa (MAKU 130, 2010=100). Hankkeen määrärahatarve vuonna 2020 on 200 000 euroa.

21) Saimaan kanavan vedenpinnan nosto

Hankkeen tavoitteena on edistää Saimaan kanavan ja Saimaan järviolueen tavaraliikenteen toimintaedellytyksiä ja alentaa kuljetuskustannuksia mahdollistamalla suurempi kulkusyvyys Saimaan kanavalla ja syväväyläverkolla Varkauden ja Joensuun satamiin saakka. Hankkeessa toteutetaan vedenpinnan noston edellyttämät muutokset vesi- ja säännöstelyrakenteisiin sekä korotetaan kanavan patoja ja nostetaan kanavan veden pintaa 10 cm:llä. Hankkeen kustannusarvio on 5 milj. euroa (MAKU 130, 2010=100). Hankkeen määrärahatarve vuonna 2020 on 100 000 euroa.

22) Digirata-pilotti: ETCS-testirata ja -laboratorio

Hankkeessa rakennetaan Kouvola—Kotka/Hamina -rataosuudelle ETCS-testirata (European Train Control System) sekä myöhemmin päätettävään kohteeseen ETCS-laboratorio. Testirata tullaan rakentamaan Kouvola—Kotka/Hamina -radan parantamishankkeen yhteydessä, jossa uusitaan rataosan turvalaitejärjestelmät. Hankkeen tavoitteena on rakentaa testirata, jossa voidaan pilotoida kaupallisten radioverkkojen käyttämistä ETCS:n tiedonsiirtoon. Moderni radioverkkopohjainen ETCS vaatii toimiakseen radioverkon, jota Suomessa ei rautateillä vielä ole. Hankkeessa valmistaudutaan Suomessakin EU:n kautta pakolliseen uuden sukupolven junien kulunvalvontajärjestelmän rakentamiseen. Nykyisin käytössä oleva järjestelmä on tulossa elinkaarensa päähän viimeistään 10 vuoden aikana. Hankkeen kustannusarvio on 11 milj. euroa (MAKU 130, 2010=100). Hankkeen määrärahatarve vuonna 2020 on 2 000 000 euroa.

Ohituskaistojen suunnittelu Vt 8 Vaasa—Kokkola

Hankkeessa suunnitellaan ohituskaistat vt 8 Vaasa—Kokkola välille. Hankkeen tavoitteena on tien standardin parantaminen pitkänmatkaisen liikenteen tarpeisiin. Hankkeen kustannusarvio on 1 milj. euroa (MAKU 130, 2010=100). Hankkeen määrärahatarve on 1 000 000 euroa.

GigaVaasa - akkuteollisuusalueen liikenneyhteydet - GigaVaasa suurteollisuusalueen tiestön suunnittelu

Hankkeessa suunnitellaan GigaVaasa suurteollisuusalueen tiestön niin, että kuljetusten toimivuus turvataan. Hankkeen kustannusarvio on 0,5 milj. euroa (MAKU 130, 2010=100). Hankkeen määrärahatarve on 500 000 euroa.

Mt 180 Kaarinan kiertotie Paraistenväylällä -suunnittelu

Hankkeessa suunnitellaan Kaarinan kiertotie (läntinen ohikulkutie) Paraistenväylällä. Hankkeella tavoitellaan liikenteen sujuvuutta. Hankkeen kustannusarvio on 0,7 milj. euroa (MAKU 130, 2010=100). Hankkeen määrärahatarve on 700 000 euroa, josta 200 000 euroa siirtona momentilta 31.10.20.

2020 IV lisätalousarvio	39 736 000
2020 talousarvio	351 200 000
2019 tilinpäätös	369 085 000
2018 tilinpäätös	363 850 000

*79. Elinkaarirahoitushankkeet (siirtomääräraha 3 v)***Valtuus**

Momentin perusteluja täydennetään siten, että Väylävirasto oikeutetaan tekemään E18 Muurla—Lohja palvelutason nosto -hanketta koskeva sopimus siten, että siitä aiheutuu valtiolle menoja enintään 30 000 000 euroa.

Selvitysosa: Uuden hankkeen perusteluna esitetään:

E18 Muurla—Lohja palvelutason nosto

Hankkeella varmistetaan E18 Muurla—Lohja -hankkeen palvelusopimuksen kunnossapito- ja luovutuskuntovaatimusten ajanmukaistaminen lainsäädäntöä, ajantasaisia tienpidon toimintalinjoja ja sopimuksen päättymishetkeä vastaavaksi.

Liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain muutos tuli voimaan vuonna 2018. Lakia päivitettiin mm. tienpitoa koskevien yleisten vaatimusten osalta ja lisäksi liikenne- ja viestintäministeriö antoi lain nojalla asetuksen maanteiden ja rautateiden pääväylistä ja niiden palvelutasosta. E18 Muurla—Lohja palvelutason nosto -hankkeessa otetaan käyttöön tienpidon vuonna 2018 päivittyneet talvihoidon toimintalinjat sekä tehdään muita tarvittavia muutostöitä, jotta tien kunnossapito ja luovutuskuntovaatimukset vastaavat muuta valtion maantieverkkoa. Muutokset tarkoittavat tienkäyttäjille aiempaa laadukkaampaa talvihoitoa ja sekä tienkäyttäjille että tiellä työskenteleville kohentuvaa turvallisuutta työkohdetta suojaavan törmäysvaimentimen käyttöönoton myötä.

Hankkeen kustannusarvio on 30 milj. euroa.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2020 IV lisätalousarvio	—
2020 talousarvio	112 800 000
2019 tilinpäätös	118 000 000
2018 tilinpäätös	125 000 000

20. Liikenteen ja viestinnän palvelut*50. Valtionavustus valtakunnallisen laajakaistahankkeen toteuttamiseen (siirtomääräraha 3 v)*

Momentille myönnetään 10 605 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää laajakaistarakentamisen tuesta haja-asutusalueella annetussa laissa tarkoitetun Liikenne- ja viestintäviraston myöntämän valtion tuen maksamiseen.

Vuoden 2018 ensimmäisessä lisätalousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 10 605 000 euroa.

Selvitysosa: Määräraha on peruutetun määrärahan uudelleenbudjetointia, ja aiheutuu siitä, että avustuksen hakuprosessista ja avustuksen kohteena olevien hankkeiden etenemisestä johtuen määrärahan käyttö ajoittuu osittain vuoden 2020 jälkeisille vuosille.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

2020 IV lisätalousarvio	10 605 000
2020 talousarvio	—
2019 tilinpäätös	—
2018 tilinpäätös	13 142 000

51. Avustukset liikenteen ja viestinnän palveluihin (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 7 500 000 euroa.

Lisäksi momentin käyttösuunnitelma muutetaan seuraavaksi:

Käyttösuunnitelma (euroa)

Tieliikenteen turvallisuustoiminta	9 100 000
Henkilöautojen konversiotuki	6 000 000
Rautatieliikenteen ammattikoulutus	841 000
Saimaan alueen luotsauksen hintatuki	3 800 000
Kansallisen uutistoiminnan tuki	2 500 000
Tiedotusvälineiden tuki	5 000 000
Yhteensä	27 241 000

Selvitysosa: Lisäyksestä 2 500 000 euroa aiheutuu kansallisen uutistoiminnan tukemisesta. Valtion tuen myöntämisen ehtona on se, että uutistoimistotoiminta hyödyttää laajasti suomalaista mediakenttää, erityisesti alueellisia ja paikallisia medioita.

Lisäyksestä 5 000 000 euroa aiheutuu koronavirustilanteen takia talousvaikeuksiin joutuneiden tiedotusvälineiden tukemisesta.

2020 IV lisätalousarvio	7 500 000
2020 talousarvio	19 741 000
2019 tilinpäätös	20 141 000
2018 tilinpäätös	31 641 000

55. Julkisen henkilöliikenteen palvelujen ostot ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 100 000 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös lentoliikennöinnin keskeytymisestä aiheutuvien kiinteiden kustannusten korvaamiseen liikenteenharjoittajalle.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu akuutista koronatilanteesta ja käytetään valtion rahoitusosuuden kasvattamiseen toimivaltaisten viranomaisten hankkimassa EU:n palvelusopimusasetuksen (PSA) mukaisessa liikenteessä sekä koronatilannetta elvyttäviin kehittämistoimenpiteisiin.

Perustelujen täydennys aiheutuu koronaviruksen (COVID-19) Helsinki—Savonlinna -väliselle lentoliikenteelle aiheutuvien vaikutusten hallinnasta.

2020 IV lisätalousarvio	100 000 000
2020 talousarvio	108 474 000
2019 tilinpäätös	93 774 000
2018 tilinpäätös	99 974 000